

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

บุญเต็ม เจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กุมภาพันธ์ 2551

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

บุญเต็ม เจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กุมภาพันธ์ 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE ACADEMIC ADMINISTRATION
BEHAVIORS OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS AND THE EXTERNAL QUALITY
ASSESSMENT RESULTS OF THE BASIC EDUCATION INSTITUTIONS UNDER
THE OFFICES OF PHRANAKHON SI AYUTTHAYA EDUCATIONAL
SERVICE AREA 1 AND 2

BOONTERM CHAROEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

February 2008

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
โดย	นายบุญเดิม เจริญ
สาขา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ)

..... กรรมการ

(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

..... กรรมการ

(ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง)

..... กรรมการ

(ดร.รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

..... อธิการบดี

(รองศาสตราจารย์สุวิทย์ เทียรทอง)

กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

บุญเต็ม เจริญ. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง, ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง
พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานจำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และ
แบบบันทึกผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่า ไค-สแควร์ (Chi-square)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติ
อยู่ในระดับ ปานกลาง ทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อ
การศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล
ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศการศึกษา
2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายมาตรฐาน มาตรฐานด้านผู้บริหารสถานศึกษา และมาตรฐานด้านผู้เรียน อยู่ในระดับดี
ส่วนมาตรฐานด้านครู อยู่ในระดับพอใช้
3. พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีความสัมพันธ์
กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Boonterm charoen. (2008). **A Study of the Relationship between the Academic Administration Behaviors of the School Administrators and the External Quality Assessment Results of the Basic Education Institutions under the Offices of Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 1 and 2.** Master Thesis, M.Ed. (Educational Administration). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee : Dr.Amornrat Sananseang, Dr.Chidchai Sananseang.

ABSTRACT

This research aimed to study the academic administration behaviors of the school administrators, the external quality assessment results, and also investigate the relationship between the academic administration behaviors and the external quality assessment results of the school under the Offices of Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 1 and 2. The samples comprised 108 school administrators. Data collection was employed using a questionnaire and reports on the external quality assessment results of the schools. Statistical analysis was performed in terms of frequency, percentage, mean, standard deviation, and Chi-square. The research results are as follows :

1. Regarding the academic administration behaviors as a whole, moderate level of the implementation were found on development naming respectively: educational innovation and technology, the education institutions' curricula, learning process, evaluation and learning result transferring, and educational supervision.
2. In terms of external quality assessment as a whole, high levels of the results were found, and when each standard was evaluated, high levels of standard were found on the administrators and the students, but adequate levels were found on teachers.
3. The academic administration behaviors of the school administrators mostly related to the external assessment results of the basic education institutions at the statistical significant level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ประสบผลสำเร็จด้วยดี จากความอนุเคราะห์ให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง จากท่าน ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุลิต ดร.กิริติ ศรีวิเชียร และ ดร.บุรพาทิส พลอยสุวรรณ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนภักดี ดร.รวีวัตร สิริภูบาล ดร.ชัยดิจิต สร้อยเพชรเกษม ดร.รัชนิกุล ภิญญโณภาณวัฒน์ ดร.รุ่งโรจน์ มีคุณ นายสุรวุฒิ หงส์ทอง และ นายมานะ เริงมิตร ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ ถูกต้องยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยและขอขอบพระคุณเจ้าของ ผลงานวิจัย ท่านผู้เขียนตำรา หนังสือเอกสารทุกเล่มที่ใช้ประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณ เพื่อนร่วมงานและท่านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ด้วย

บุญเต็ม เจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหาร.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับหลักการของการบริหารงานวิชาการ.....	22
พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอก.....	43
ข้อมูลเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรกสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
สรุป แนวคิดและหลักการที่นำไปสู่กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	71
วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน	
เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	76
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	
ขั้นพื้นฐาน.....	77
ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ปีการศึกษา 2547	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	84
ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ	
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก	
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา	
เขต 1 และเขต 2.....	87
5	116
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
สรุปผลการวิจัย.....	117
อภิปรายผล.....	118
ข้อเสนอแนะ.....	121
บรรณานุกรม.....	123

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	132
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยและหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	133
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัย.....	142
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	144
ภาคผนวก ง แบบบันทึกผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	155
ภาคผนวก จ แบบสรุปผลการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัยโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	157
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	159

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนระดับชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2546.....	3
2	ผลการประเมินคุณภาพนอกสถานศึกษา.....	55
3	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป...	77
4	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	78
5	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	79
6	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน.....	80
7	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการ และเทคโนโลยีทางการศึกษา.....	81
8	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการนิเทศการศึกษา.....	82
9	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของพฤติกรรมการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	83
10	จำนวน และร้อยละ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มาตรฐาน ด้านผู้เรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2....	84
11	จำนวน และ ร้อยละ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มาตรฐาน ด้านผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	85
12	จำนวน และร้อยละ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มาตรฐาน ด้านครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้เรียน.....	87
14 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ กับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้เรียน.....	90
15 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนกับ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้เรียน.....	93
16 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้เรียน.....	95
17 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการนิเทศการศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้เรียน.....	98
18 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้บริหารสถานศึกษา.....	101
19 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ กับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้บริหารสถานศึกษา.....	103
20 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนกับ ผลการประเมิน คุณภาพภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้บริหาร สถานศึกษา.....	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านผู้บริหาร สถานศึกษา.....	107
22 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านนิเทศการศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษามาตรฐานด้านผู้บริหารสถานศึกษา.....	109
23 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษามาตรฐานด้านครู.....	111
24 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้กับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษามาตรฐานด้านครู.....	112
25 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนกับ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านครู.....	113
26 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานด้านครู.....	114
27 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานด้านการนิเทศการศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษามาตรฐานด้านครู.....	115

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
2 แผนภูมิแสดงทักษะความสามารถพิเศษ.....	13
3 ลักษณะพฤติกรรมของภาวะผู้นำของมหาวิทยาลัยไอโฮไอ.....	15

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา